

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, péntek 1912. augusztus 30.

194. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Magyar tengerész- képzés.

„Az Ujság” vasárnapi száma Solymásy E. Oszkár, a városunkban is jól ismert kiváló tengerészeti szakérőnek tollából közli a következő cikket:

A tengerészpálya abban az időben, mikor a magyar tengerészet még kizárólag vitorlásokból állott, a magyarok számára csak a legkritikább esetekben volt hozzáférhető. Valamennyi hajó kizárólag tengerparti lakosok birtokában volt, a kik azon a nézetben voltak, hogy tengerészeti szolgálatban csak tengerparti lakosok alkalmazhatók. Ezen az előítéleten kívül még az is megnehezítette a magyar embernek tengerjáró hajóra való jutását, hogy tengerészetünk nyelvben is teljesen idegen volt, az olaszul nem beszélő magyar fiú tehát még ezzel is kénytelen volt megküzdeni.

Az olasz nyelvnek egyeduralmát a hivatalos körök is teljes mértékben elismerték, olyannyira, hogy az államot fűmelték. kir. tengerészeti tanoda, melynek az volt a feladata, hogy a tengerészpályára készülő ifjakat kiképezze, kizárólag az olasz tannyelvvel használta a magyar nyelv épp olyan szabad tantárgy volt, mint a horvát és a német. Ez az állapot 1894-ig tartott. Akkor a tengerészeti tanodát akadémiává szervezték át és a magyar ifjak könnyebb nevelhetése érdekében internátussal kapcsolták össze. A tannyelv még mindig az olasz maradt

A „Tengerpart” tárcája.

A jachtsport.

A jachtsport veszedelmei és kényelmei. — A jachtok biztonsága. — A „Fauvette” hőstette. — Jachtban a világ körül. — Mennyibe kerül egy jacht és annak fentartása?

A kultúrember számára a különös örömeiket és veszedelmeket magában rejtő jachtsportban az élvezésének egy új forrása nyílt. Az izgalmak, amelyek többé-kevésbé minden sportnál szerepet játszanak, itt gyakran drámaivá fokozódnak, és míg egyrészt holmi ősi állapotokra, például a vikingek hajósálatára emlékeztet a jachton való tartózkodás, addig másrészt olyan raffinált kényelmekkel is kecséget, hogy talán épp ez a két nagy ellentét, ami a jachtsportot különösen vonzóvá és kívánatosá teszi.

Azonban még nem mindenki, akinek jachtja van, ismeri egyuttal az ezzel a sporttal járó veszedelmeket és izgalmakat, idilleket és örömeiket. A jachtsport komoly sport, amelyet csak komoly művelői és nem amatőrjei élveznek igazán. A jachtman-nak értenie kell a hajószolgálat minden részét, a mire kitűnő példa Henri Menier francia jachttulajdonos, aki Európa legelső jachtsport-szakértője. Menier a „Velleda” című jachtján minden kommandót maga ad, akár a gépek vezetéséről van szó. A komoly jacht

ugyan, de a magyar nyelv tanítása olyan mértékben, mint a nemzetiségi iskolákban, kötelezővé vált Ettől az időtől fogva mind több és több magyar ifju lépett be a tengerészeti akadémiába, de a mint onnan kikerült, a tengerészpályán csak vajmi ritkán tudott boldogulni. Az elfogultság és kenyéririgység legtöbbször arra kényszerítette hogy más pályát válasszon megélhetésének biztosítása végett.

1906-tól kezdve a magyar tannyelvnek a tengerészeti akadémiában bekövetkezett érvényesítésével kapcsolatban, és pedig annak következtében, hogy a Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság és az 1907-ben megalapított Atlantica a magyar tengerészeknek nem magyarokkal szemben előnyt biztosított és az akadémiából kikerült hajóapródokat nyomban fizetés nélkül alkalmazta, a helyzet lényegesen megváltozott. Most az akadémia végzett növendékei számára a tengerészpálya épp oly biztos, mint bármely más szakiskola növendékeinek saját választott pályájá, sőt talán még annál is előnyösebb. Az akadémiából kikerülő hajóapród azonnal kap alkalmazást teljes ellátással és legalább hatvan korona havi fizetéssel.

Időközben lényegesen megváltozott tengerészetünk képe. A vitorlások lassan elpusztultak, értéktelenné váltak, eladtak. A tengerpart hajótulajdonosok helyébe többnyire részvénytársaságok léptek. Egy-egy után megalakultak az Adria, a Magyarhorvát parti és szabadhajózási, az Orient, a

sportolók példaképeként említendő Barrington Baker, angol ezredes is, aki „Inyoni” című jachtját vendégeivel együtt maga kormányozza és fűti, míg a hölgyek konyhájában foglalatoskodnak. Szolga- vagy hajószemélyzetet egyáltalában nem visz jachtkirándulására. Egy ízben 669 angol mértföldet tett meg hajószemélyzet nélküli jachtján és viharba is jutott, anélkül, hogy jachtját komolyabb baj érte volna.

Általában azt lehet mondani, hogy a jachtok sokkal biztonságosabbak, mint a nagy uszópaloták, mint például a „Titanic” és nem egy példa van arra, hogy a bajba került nagy gőzösöknek egy véletlenül arra felé haladó kis jacht hozott segítséget. — Örökké felejthetetlen a „Fauvette” francia jacht hőstette, amely néhány évvel ezelőtt megmentette egy kivándorló hajó összes utasait. A „Fauvette” a cannesi kikötőbe ért, amikor a „Normandie” nevű gőzösnek a közelben való zátonyrajutását jelentették. Noha óriási vihar dühöngött és házmagasságra csaptak a hullámok, Pérignon, a „Fauvette” tulajdonosa, néhány hátor matróz kíséretében azonnal visszasielt a kis jachttal a nyílt tengerre és sikerült is neki a hajótöröttet mind megmenteni. Kétszer tette meg a legnagyobb veszedelmek között az utat a „Normandie”-hoz, mert egyszerre nem tudta felvenni kis jachtjára az összes utasokat. A francia kormány az aranymentési éremmel és a becsületrend keresztjével

Magyar Keleti és az Atlantica tengerhajózási részvénytársaságok. Ezeknek és a néhány kisebb hajóvállalatnak együttvéve 120 gőzösük van, hosszujáratu vitorlás pedig a magyar tengerészetnél már nincsen egy sem. Az olasz nyelv egyes hajókon látszólag még uralkodik, de a legtöbbször a felsőbb vezetésben a magyar és a horvát nyelv küzd elsőbbségért. Legénységi nyelvről már csak egyes hajókon lehet beszélni. E tekintetben a horvát nyelv győzött, a többiekben nemzetközi a legénység nyelve és a keletkezett nyelvi zagyvalékban a tengeri világnyelv: az angol viszi a főszerepet.

A vitorlás-hajózás hanyatlásával megszünt a tengerésznevelés, az alsóbb fokokban csaknem teljesen, a felsőbb fokokban a gyakorlati képesség hátrányára. Gőzhajókon tengerészt nem, csak gépészt és fűtőt lehet gyakorlatilag jól kiképezni.

A vitorlás-hajóknak a mi tengerészetünkkel való kivétele az a tengerészetünk lakossága is visszavonult a tengerészpályától, a köztengerész hivatására már csak elvétve megy egy-egy közülük. Míg régebben hajóink legénysége a legjobb hírnévnek örvendett, ma a gyöbbszárú nemzetközi eseményeken a jachttulajdonosok tengerészeti ragaszkodik és annak hajóin keres állandó alkalmazást.

Jó tengerészekben egyébiránt más tengerészetnél is hiány van annak következtében, hogy a vitorlászajók száma annyira megesappant. Ez a hátrányos jelenség végtelenül ki hűstette Péringont.

A nagystilű jachtsportnak egyik legnagyobb vonzóereje talán az a változatoság, amelyivel szolgál. Ma Belgium határán van az ember, holnap Dániában ebédel és holnapután már a fjordok tájékán vitorlázik. A vidék úgy változik, mint egy panoráma. Aki szereti a veszedelmeket, az az arktikus vidékekre, vagy Indiába és Polynéziába indul jachtjával. Brassey lord volt az első, aki „Sunbeam” nevű jachtjával egy fogadásból kifolyólag körülhajózta a világot. Nagy utján felesége és négy gyermeke is kísérte. Összesen 23 ember volt a jachtján, köztük a család több barátja. Hat hetet utána Rio de Janeiroba érkeztek, ahonnan délre indultak és körülhajózták Délamerikát. Tavasszal indultak el és december 2-án Tahiti-szigetére, onnan pedig január 29-én Jokohamába érkeztek. Mindenütt csak igen rövid ideig tartózkodott a jacht. Márciusban már Ceylon körüli járt a kis hajó, május vége felé pedig, éppen egy évi távollét után, visszaérkezett kiindulási helyére, Liverpoolba. Összesen 35.000 tengeri mértföldet tett meg így a „Sunbeam”, ebből 20.000 vitorla segítségével.

Az európai uralkodóknak, köztük elsősorban Németország, Anglia és Oroszország szuverénjeinek is vannak fényűzéssel rendezett jachtjaik representálási és kényelmi utazási célokra. Ha kényelem és pazar felszerelés tekintetében ezekkel a fejedelmi

zetett arra az eszmére, hogy tengerészek kiképzésére külön iskolahajók létesítsenek, melyek kizárólag vitorlával járnak. A legnagyobb eredményt e téren Németország érte el, a hol a német iskolahajó-egyesület két iskolahajót tart fenn főképpen legénység képzésére, a Norddeutscher Lloyd pedig két iskolahajót saját tiszti szükségletének kiegészítése érdekében.

A német iskolahajó-egyesület hajói nem szállítanak árut, azok beszerzését és járatását a hatalmasan megnyilvánuló német hazafiság tagdíjak fizetése és adományok gyűjtése által teszi lehetővé. A Norddeutscher Lloyd hajói áruszállítást közvetítenek és így teszik lehetővé a felmerülő nagy költségek fedezését. Angliában és Belgiumban üzleti alapon is megkísérelték a tengerész-képzés előmozdítását, de csakhamar kitűnt, hogy az ilyen üzlet nem életképes. A felmerülő költségek nagy részét lehet ugyan fedezni áruszállítás közvetítésével és kiképzési díjak szedésével, de hasznot alig lehet ezzel elérni.

A mi tengerészetünk állapotával és szükségletével foglalkozva, a célszerű tengerész-képzést két szempontból kell felkarolnunk. Nemzeti szempontból és közgazdasági érdekből.

Nemzeti szempontból fontos, hogy kidomborodjék hajóink magyar jellege és a saját tengermellékünkön, a hol számos idegen megfordul, mint a világ minden részében, a hová hajóink eljutnak és a hol hazánkat az azokon uralkodó állapotok szerint ítéli meg.

Közgazdasági szempontból fontos, hogy az a mintegy kétezer állást, a melyet hajóinkon nem magyar állampolgárok foglalnak el és a melyekben ellátás és bér fejében évenként több mint két millió koronát idegenek keresnek, magyar véreink számára tegyék hozzáférhetővé. Jelentékeny összeg ez már ma is, de tengerészt folytonos fejlődésével napról-napra még jobban növekedik az a kereset, amely a nemzetgazdasági szempontból Magyarországra nézve teljesen elvész.

A magyar tengerész-képzésnek két, meg nem oldott fontos feladata van. Az egyik a tengerészeti akadémiában elméletileg képzett hajóapródoknak gyakorlati továbbképzésével.

A jachtokkal a magánjachtok nem is mérkőzhetnek, mégis sok van köztük, amely a legnagyobb kényelemmel van berendezve és mintaul szolgálhat egy „tökéletes berendezésű” jachtoknak. Ilyen Henri Menier „Bacchante” című jachtja, Gordon Bennet „Naimouna”-ja, Howard Gould „Niagara”-ja és mások.

A jacht sportnak csak egy rossz oldala van: nagyon költséges és igazán csak azok engedhetik meg maguknak, akik aranybölcsőben születtek, vagy más uton jutottak nagy vagyonhoz. Egy közepes nagyságú (5-600 tonnás) jachtnek hetenként 1600-2000 korona ára szén kell fűtésre. Egy fél-évig tartó kirándulásra tehát már mintegy 30-50.000 korona a szénköltség. A legénységet 25 főnyinek véve, mintegy 1000 koronát kell számítani hetibérnek, ami szintén 26.000 korona.

Ehhez járul az első évben a legénység ruházata, mintegy 4500 korona és a hajón tartandó, fél évre elegendő élelmiszerek (5-6 vendéget számítva) 20.000 korona. Ha ezekhez az összegekhez még hozzászámítjuk a biztosítási díjat, a gépek és vitorlák sokszor előálló javítási költségeit és az előre nem látott kiadásokat, úgy a félévi mulatság 100.000 koronánál még elég olcsón van számítva, nem is szólva arról, hogy a jachtmannek mindenekelőtt magát a jachtot is be kell szereznie, amelyek közül a legolcsóbbnak is fél- és háromnegyedmillió korona az ára.

zése tapasztalt és jól begyakorolt hajóistiztekké, a másik jó tengerészlegénységnek gyakorlati kiképzése a hajóinkon alkalmazott idegenek pótlása céljából.

Németország példája mutatja, hogy mindkét téren a legmesszebbmenő sikereket lehet elérni megfelelő vitorlás-iskolahajók járatása által.

Az eszme megvalósítására a mi különböző nemzetiségi áramlatokkal küzdő országunkban még inkább képezi a kezdeményezés a magyar társadalom feladatát, mint Németországban, ahol az iskolahajó-egyesület szintén társadalmi egyezmény, melyet a kormány és a hatóságok támogatnak. Nálunk a tengerész-képzésnek nemzeti alapon kezelhető, mint társadalmi akció útján, a törvényhatóságok és a kormány megfelelő támogatása mellett.

Érdekes volna, ha a tengeri fürdőkben üdülő és hajóinkon megforduló nagyközönség a magyar hajókon tett tapasztalatairól beszámolna és véleményt mondana arról, vajjon a magyar tengerész-képzést nem tartja-e egyik legsürgősebb nemzeti feladatoknak, vajjon nem kell-e sürgősen mindent megtennünk, hogy magyar ember magyar hajón, ha meg akarja magát értetni, ne legyen kénytelen idegen nyelveket törni?

Solymásy E. Oszkár.

—o—

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona belépti díj ellenében. (Feljárt a susáki lépcsőn szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevardre-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Belépti díj nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 8 óráig este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— Arizshántológár, a papirgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzó ad ki belépőjegyeket.

—o—

— Az abbáziai uszóverseny utóhangjai. Az abbáziai uszóverseny körül keletkezett botrány hullámai még mindig nem csillapodtak le. A magyarság ez alkalommal sehogysem akarja zsebre venni a kapott pontokat s hogy mennyire izzó a hangulat a fürdőigazgatóság ellen az abbáziai magyarok között, bizonyítja ez a levél, amelyet a mai postával egy előkelő társadalmi állású abbáziai magyartól kaptunk:

„Vasárnap folyt le az abbáziai nemzetközi uszóverseny. Magyar uszóink színe java otthon maradt ezuttal ismét. Csupán Las Torres Béla európai hírű nagy uszónk rándult le, hogy a nap legklasszikusabb versenyében: az 1000 méteres sósvízi bajnokságban induljon. Ott is hagyta a faképnél az egész osztrák- és német uszógárdát és nyert imponáló nagy fölényvel. Bezzeg más kor, ha az ő dédelgetett kedvencük, Scheff Ottó, magyar uszó távollétében megnyerte a versenyt, volt nagy hűhó a germán táborban. A kurmusik nagy tussal

fogadta a beérkező uszó herost! Most a kurmusik elment valahová addig legelni és csak a jelenlevő magyarok lelkes éljenzése és tapsától hangzott vissza az Angiolina fürdője.

Este régi szokáshoz híven, a vigalmi bizottság bankettje fejezi be a nagy cécot, a melyen a tisztelt honoratiorok, potya banketről lévén szó, szívesen jelennek meg és megjelenésükkel emelik (?) az ünnepély fényét. Itt szokta kivágni a rezet a kurkomissio nagynevű elnöke, Glax professzor ur! Először jön a császárhozt, Gotterhalteval garnírozva, aztán a német birodalmi vendégekre való tekintettel, a német császárra emeli poharát (Wacht am Rein!) Utána jön a maszlag az osztrák és német uszóknak. De a magyarokról? Egy kukkot se hallottunk! Mit szól ehhez az osztrák perfidiához a csupa magyarokból álló Casino, és a többi magyar vállalat? Hát tényleg agyon lehet itt pofozni a magyart büntetlenül és megtorlás nélkül!

Jött a dijkiosztás! És ime a hitvány és hatod rangú klassziba tartozó bécsi uszók szépen elosztották egymás közt az értékes díjakat, és a nap igazi hősnéke, Las-Torresnek oda akartak adni valami hitvány, 10 forint értékű tubákos pikszist. Ő azonban, elég helyesen, el sem ment bankettjükre, és füttyült a dijkura! Ilyenek az állapotok ebben a szép Abbaziában jó magyarom. Csak jertek tovább ide ezrivel és fizessétek be a jó drága kurtaxát, mert akkor nem lehetne kifizetni prof. Glax urnak a 12.000 korona tiszteletdíjat, mit azért kap, mert a magyarok megrugdosásáért erre itt nagy érdemeket szerzett. Magyar uszók pedig, kerüljétek Abbaziát. Ilyen vendégszeretettől ne kérjétek. Bárhová is mentek külföldre, mindnyájunk szeretete fog oda kísérni, de osztrák testvéreiteket hagyjátok békében. Nekik jó lesz, mert nem kapnak majd ki, nektek pedig azért lesz jó, mert nem kell osztrák nyelvöltögetést és durva tapintatlanságokat zsebre vágnotok.

— Uj Cunard ügynökségek Magyarországon. Mint értesülünk a belügyminiszter egy legutóbbi rendeletével engedélyt adott a Cunard hajóstársaságnak, illetve a képviselőjének az Adriának, hogy Csáktornyan kívül Pancsován, Gyékényesen, Ujvidéken és Gomboson kivándorlási irodákat nyithasson. 1909-iki XX. teikk 5. paragrafusában értelmében a Cunard hajóstársaság magyar-amerikai vonalán utazó kivándorlók ezen túl tehát Csáktornyan kívül a fentnevezett állomásokon keresztül is utazhatnak Fiuméba.

— A kikötőből. Aug. 29. Érkezett: „Rákoczi” magyar gőzös Valenciából 400 zsák paprikával, 500 hordó olajjal, 100 zsák mésszel, 300 zsák maggal, 200 láda szappannal, 10 hordó festékkel és 20 tonna vegyes áruval; „Teresa” osztrák gőzös Santosból 19.309 drb. dongával.

Indult: „Andrássy” magyar gőzös Marseillebe 350 tonna fával, 150 tonna babbal, 20 tonna ásványvízzel és 150 láda kőolajjal; „Barletta” olasz gőzös Bariba 40 tonna cukorral, 20 tonna fával és 50 hordó olajjal; „Francesco O” olasz gőzös Tripoliszba 670 tonna fával; „Georgia” osztrák gőzös Sebenicóba 300 tonna fával; „Nuova Filidea” osztrák vitorlás Sebenicóba 200 tonna géppel.

— Uj pénzintézet Zágrábban. Zágrábban legközelebb cseh tőkével új részvénytársaság alakul, mely kizáróan horvát ipari találmányok értékesítésével fog foglalkozni. A részvénytársaság alaptőkéje 250.000 kor.

mielvel szükség esetén fél millió koronára fognak emelni.

Iskolai beiratások. A fiemei m. k. állami főgimnáziumban a pótló és javító vizsgálatok augusztus 30-án és 31-én d. u. 3 órától kezdve tartanak, még pedig 30-án az I. II. III. — 31-én 4., 5., 6., 7., és 8-ik osztálybeliek vizsgáznak. A tanulók felvétele szeptember három első napján történik. A beiratkozás alkalmával minden tanuló bizonyítvánnyal tartozik igazolni végzett tanulmányait. Az első ízben jelentkező tanuló születési bizonyítványt is tartozik felmutatni, (állami anyakönyvi kivonat) továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy mikor volt utolszor beoltva és mily eredménnyel. A gimnázium 1. osztályába csak oly növendékek vétetnek fel, kik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy első osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mértékű képzett séggel bírnak. Szeptember 5., 6. és 7-én lesznek a magántanulók vizsgálatai. Minden tanuló beiratáskor fizet 10 K felvételi díjat, ezenkívül még 2 koronát az évi értesítőre, 1 koronát a kirándulási alap javára és 1 kor. az ifjúsági könyvtárra. Ezen díjak alól senki fel nem menthető. A tandíj évi 36 kor. — Négy részletben fizetendő (á 9 kor.) október, december, március és május hó elején.

— A m. kir. állami polgári fiúiskolában az 1912—13-ik iskolai évre szóló beiratások f. é. szept. 1., 2., 3. és 4-én délután 9 órától kezdődőleg (Piazza Cambieiri, Állami iskolaépület, L. em.) fognak megtartatni. A Polgári fiúiskola első osztályába azon tanulók vétetnek fel, kik életük 9-ik évét betöltötték és az elemi iskola negyedik osztályából legalább elégséges bizonyítványt képesek felmutatni. A középiskolából (reál. gimnázium) is átléphet a tanuló a polgári fiúiskola megfelelő osztályába, ha a tanév elején a tanítás megkezdése előtt tanterv-különbözeti vizsgálatot tesz. A latin nyelvűből vagy a franciából nyert elégtelen osztályzat, ugyszintén az olasz nyelv nem bírása a felvételnél akadályt nem képez. Azon tanulók, kik először jönnek intézetünkbe, kötelesek szülőik vagy azok megbízottai kíséretében megjelenni a beiratásnál felmutatni születési anyakönyvi kivonatot, a legutóbbi iskolai bizonyítványt, továbbá az oltási vagy az újraoltási bizonyítványt. Minden tanuló a beiratáskor az 1901. XVIII. törvényeikk értelmében 30 fillért, az Értesítőre 70 fillért, az ifjúsági és tanári könyvtárra egy koronát, tanulmányi kirándulások céljaira 1 koronát, összesen tehát 3 koronát köteles fizetni. Segélyegyleti tagsági díj 1 korona. Azon jó tanulók, kik szegénységüket bizonyítvánnyal tudják igazolni, és a segélyegyletbe évi 1 koronát fizetnek, tankönyveikért folyamodhatnak. A rendkívüli tantárgyak (Francia nyelv, gyorsírás, zene) évi tandíja 20 korona, melynek első fele a beiratkozáskor fizetendő. Bővebb felvilágosítással az igazgatóság szolgál.

A fiemei Klotild-utcai áll. el. leányiskolánál folyó évi szept. hó 1. 2., 3. és 4-én reggel 9 órától 12 óráig lesznek a beiratások. Szeptember 2-án délután 3 órakor lesznek a felvételi, pótló- és javító vizsgálatok. Minden tanuló köteles a beiratáskor a születési adatokról szóló tanúsítványt, továbbá az oltási vagy újraoltási bizonyítványt felmutatni. A tanulók a beiratáskor szülőjük vagy annak megbízottja kíséretében tartoznak megjelenni.

— **Orosz katonaszökevények elfogatása Triesztben.** A Földközi-tengeren tartózkodó „Donez” orosz csatahajóról, mely nemrég kikötöttünkben is járt, Triesztben hét matróz szökött meg. A szökevény matrózok közül

ötöt elfogtak s átadták őket a „Donez” csatahajó Raguzából érkezett őrzőjének, a mely az „Almissa” Lloyd gőzösön szállította vissza a katonaszökevényeket a hadihajóra. A trieszti „Edinost” értesülése szerint Pittoni képviselő emiatt interpellálni szándékozik az osztrák parlamentben.

— **Lakástűz.** Tegnap délután az óvárosi Calle San Modesto 4. számú házában tűz keletkezett, amelynek tovaterjedését a gyorsan kivonult tűzoltók meggátolták. Mindössze Billetz Spiridion nyugalmazott révkalauz lakásának butorzata pusztult el, de a tűz nagy riadalmat keltett a ház lakói között. A kár több száz korona.

— **Kitiltott irredentisták.** Pólából jelentik: A rendőrség 8 olasz ifjút, akik az Edera és a Circolo di Cultura olasz egyesületek tagja voltak, kitiltott Ausztrából.

— **Tíz centime levéldíj a nemzetközi forgalomban.** A párisi Gil Blas írja: A német és svájci postaigazgatás közt ez idő szerint tárgyalások folynak a német igazgatás ama javaslatára vonatkozóan, hogy Németország és Svájc között való forgalomban az egyszerű levél díja 25 centimeről 10 centimere mérsékeltesse. A svájci postaigazgatás szívesen fogadja ezt az ajánlatot, mielőtt azonban ebben a kérdésben állást foglalna, előbb a szomszédos államok postakormányával akar tárgyalásba bocsátkozni. E szerint várható tehát, hogy a svájci postaigazgatóság a mérsékelt díjszabást följánlja majd Franciaországnak, Olaszországnak, Ausztriának és Magyarországnak is. Remélhető, hogy ezek az államok is hozzájárulnak az olcsóbb tarifához, mert a levélforgalom várható föllandulása bőven kárpótolja a postát a magasabb tarifa jövedelmében — eleinte bekövetkezendő veszteségért. — Ami a magyar-svájci levélforgalommal illeti, ebben a viszonylatban, s a darabszámot illetőleg jelentősebb különbség nincsen; az elmúlt 1911. évben ugyanis Svájcban 341.736 darab levélpóstaiküldemény érkezett hozzánk, míg ezzel szemben 533.828 darab levélpóstaiküldeményt továbbítottunk Svájcban. Egyébiránt a Gil Blas hire nem mond újat, mert hiszen az egyetemes postaegyezmény épségben hagyja a nemzetközi postaegyesületbe tartozó államoknak azt a jogát, melynél fogva azok kedvezőbb tarifa szerint való szállítást illetőleg egymást közt szerződésre léphetnek. Megjegyzendő, hogy a mérsékelt díjszabásra nálunk is van példa; így Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába, Németországba, Montenegróba és Szerbiába a levéldíj 20 gramm súlyig 10 fillér, míg a többi külföldi országokban 25 fillér.

— **Az aggyastán balesete.** A mentők tegnap délután 4 órakor a szabadkikötőből a kórházba szállították Juricich József 71 éves napszámot, aki munkája közben szerencsétlenül járt. Juricich a hátgerincén szenvedett zúzódásokat s ez agg kora miatt állapotát súlyossá teszi.

— **Munka közben.** Tegnap délelőtt Domicich József 26 éves zsákhordó munkás a Smoquina-cég via Fiumara-i raktárában dolgozott, amidőn egy megrakott zsák a csusztoról reá esett. A munkás a fején és balkarján szenvedett zúzódásokat. Bevitték a kórházba.

— **A vadházasság vége.** Graco Balázs napszámos vadházasságban élt Dukasich Anna 29 éves háztartásbeli nővel. Dukasich Anna úgy látszik már megunta a vadházasság örömeit, mert tegnap reggel megszökött s magával vitt 84 korona értékű fehérműt. A rendőrség azonban éppen akkor tartoz-

AZ ÖREGEM

is mindig az mondta, hogy szeplők eltűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” lillio mtejszappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár drogeria-illatszer s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképpen csodálatos san bevállik a Bergmann-féle „Manera” lillio mtejkrém fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 filléért mindenütt kapható.

tatta le, amikor a déli vasut egyik vonatához sietett, hogy elhagyja Fiumét.

— **Az óvárosi kéjgyilkosság.** A Cerniarügyben folytatott nyomozásban eddig semmiféle újabb fordulat nem állott be. Mindössze a kikötőben horgonyzó vitorlások személyzetét hallgatta ki a rendőrség, minden eredmény nélkül. Ismeretes, hogy Cerniar beteges hajamainak kielégítésére a Baross-kikötőben levő vitorlások legénységeit látogatta. A rendőrség több közeli tengerparti községbe fáviratozott, amelyekben kéri annak az arbei származású fiatalembernek az az elfogtatását, akit Cerniar örökébe akart fogadni. Az áldozatot ma reggel hantolták el a temetőben s a temetésen senki sem jelent meg.

— **A bosztoni kongresszus magyar tagjai Fiumében.** Megirtuk, hogy az ideai ke-

TŐZSDE.

	Aug. 28 zárlat	Mai ár. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	851.25	853. —
Osztrák hitelrészvény	647.75	649. —
4%-os koronajáradék	87. —	87.10
Osztr.-magy. államvasut	711. —	710. —
Jelzálogbank	465.50	470. —
Leszámitolóbank	547.50	549. —
Hazai Bank	299.50	301. —
Magyar Bank és Keresk. R-T.	659.25	665. —
Rimamurányi	780.50	782. —
Salgótarjáni	796. —	801. —
Közuti Vasut	772. —	773. —
Városi Villamos	408.50	409. —
Adria	560. —	565. —
Déli Vasut	104. —	—
Magyar Cukoripar	3020. —	—
Rizsgyár	3940. —	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza októberre	11.47	11.43
Buza áprilra	11.90	11.90
Rozs októberre	9.75	9.70
Tengeri szeptemberre	9.34	9.30
Tengeri májusra	7.64	7.58
Zab októberre	10.51	10.33
Zab áprilra	10.38	10.43
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	648. —	649.50
Magyar hitelrészvény	850. —	851. —
Osztrák magyar államvasut	712. —	712.50
Déli Vasut	105. —	104.50
Alpesi	1035. —	1043. —
Skoda	—	770. —
Osztr. koronajár.	87. —	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi kité- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92. —
Banca Fiumana	640. —
Fiumei Kereskedelmi Bank	305. —
Fiumei Népbank	114. —
Litorale Bank és Takaréksz. Susák	228. —
I. Horvát Takarékpénztár	5750. —
„Indeficienter” tengerhajóz. társ.	92. —
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1/4-1350. —
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100. —
Orient tengerhajózási társ.	1300. —
Ált. Forgalmi r. t.	2300. —
Magyar Olajgyár	213. —
Austro-Americana	314. —
Navigazione Libera Triest	591. —
Osztrák Lloyd	587. —
Stabilimento Tecnico	10.150. —
Ampelea Szeszpároló Rt.	485. —
I. Trieszti Rizsgyár	965. —
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	435. —
Spalatoi Portland Cement	479. —
Assicurazioni Generali	990. —
Riunione Adriatica	4200. —

reskedelmi világtalálkozást Bostonban tartják és hogy Magyarországból hat kereskedelmi és iparkamara (Arad, Debrecen, Eszék, Győr, Kassa, Nagyvárad) küld delegátusokat a kongresszusra. A magyar kolóniának ez a kamarai csoportja tizenkét tagból áll, köztük az említett hat kamara titkárai: Varjassy Lajos, Szávay Gyula, Plavics Cedomil, Szendrői Mór, dr. Sipos Adár és dr. Sarkadi Lajos. Ezekkel együtt mennek az O. M. K. E. és még néhány szabad testület tagjai is. A kamarai delegátusok 12 tagú társasága szombaton, augusztus 31-én indul Fiuméből Newyorkba a Cunard Pannonia hajóján. Az amerikaiak rendkívüli figyelmességgel és nagy előkészületekkel várják a szeptemberi kongresszusra vendégeiket az egész világból, de különösen Európából. A kongresszus után október 1-től kezdve három hétig tartó tanulmányutakat rendeznek tiszteletükre, amely tanulmányuton esodálkozásba akarják ejteni a világot Amerika szédítő nagyságával.

Nagy jégeső Abbaziában. Tegnap délután nagy jégeső vonult végig Abbazián és sok kárt okozott. Negyed háromkor hirtelen beborult az ég s megindult a jégeső, amely tíz percen át tartott. A mogyoró, sőt diónagyságu jégdarabok a délszaki növényzetben, különösen a pálmákban nagy kárt tettek.

Távirat — Telefon.

Justh Gyula beteg.

BUDAPEST aug. 29. Justh Gyula, a függetlenségi párt vezére napok óta beteg fekszik tornya kastélyban. Régi cukorbetegsége miatt nem is vehet részt a vasárnapra tervezett hódmezővásárhelyi népgyűlésen. A hódmezővásárhelyi függetlenségi párt ma elhatározta, hogy a vasárnapi népgyűlést elhalasztja arra az időre, amikor Justh Gyula állapota megengedi, hogy a népgyűlésen résztvehesen.

Madarász apó kilencvennyolc éves.

BUDAPEST aug. 29. Id. Madarász József, a sárkereszturi kerület országgyűlési képviselője e hó huszonhetedikén töltötte be kilencvennyolcadik életévét és belépett a kilencvenkilencedikbe. Barátai, kerülete és párthívei az évforduló alkalmával elhalmozták szerencsekívánataikkal az öreg urat, aki már nyolcvan esztendeje képviseli a sárkereszturi kerületet.

A közigazgatás államosítása.

BUDAPEST aug. 29. Jakabffy Imre belügyi államtitkár egy újságíró előtt ma nyilatkozott a belügyminiszteriumban előkészítés alatt levő reformokról. A legfontosabb ezek között a közigazgatás államosítása, de hogy hogyan és miképpen fogják ezt végrehajtani, erre vonatkozólag felvilágosítást nem adott.

A nők választójoga.

BUDAPEST aug. 29. A feministák egyesülete beavatott kormánykörökből arról értesül, hogy a kormány a nők egy részének megadja a választójogot.

Aki nem akar beszámolni.

VÉGVÁR aug. 29. A végvári kerület választópolgárai többször felszólították képviselőjüket, báró Orosdy Fülöpöt, hogy tegyen eleget képviselői kötelezettségének és tartson beszámolót. Orosdy a felszólításnak vonakodik eleget tenni.

Leégett gőzmalom.

UNGVAR aug. 29. Az éjjel kigyulladt a szeszgyárral kapcsolatos Hoffmann-féle

gőzmalom. A malomépület porrá égett, a szeszgyárat azonban sikerült izolálni, úgy, hogy oda nem terjedhetett át a tűz. Ha ez az elzárás nem sikerül, a szeszkeszlet okvetlenül felrobban és kiszámíthatatlan károkat okozott volna.

Nemzetiszinü lobogó a fekete-sárga mellett.

BÉKÉSCSABA, aug. 29. A temesvári VII. hadtest csapatai tegnap este érkeztek meg a városba. A hadvezetőség irodáját a városháza közgyűlési termében helyezték el s ebből az alkalomból a terem erkélyére hatalmas fekete-sárga lobogót tűztek ki. A város lakossága körében a fekete-sárga zászló miatt nagy volt a felháborodás s küldöttségileg keresték fel a főszolgabíró, hogy a fekete-sárga zászló mellé a nemzetiszinü zászlót is tűzzék ki. A főszolgabíró közbenjárására a lakosság kérelmét teljesítette a hadvezetőség s ma dél óta a fekete-sárga zászló mellett ott lobog a piros-féher-zöld lobogó.

Kovács Gyula tanui.

BUDAPEST, aug. 29. Szlavek Ferenc vizsgálóbíró ma délelőtt helyt adott Kovács Gyula védői kérelmének s elrendelte, hogy az iratokat csak a védelem három tanujának kihallgatása után terjesszék fel az igazságügyi orvosi tanácshoz. A védők az összes tanuk kihallgatását kérik s felfolyamodást jelentettek be a vizsgálóbíró végzése ellen. A felfolyamodást holnap tárgyalja a vádtanács.

A szerb trónörökös Párisban.

BELGRÁD aug. 29. György szerb királyi herceg súlyos idegbajának a híre olyan érzékenyen hatolt Péter királyra, hogy a fiáért aggódó apa agynak esett. A trónörökös a napokban Párisba utazik, hogy bátyja gyógykezelését iránt intézkedjék.

Tűzhalál a levegőben.

DOUAI aug. 29. Chandier pilótahadnagy holttestét tegnap Brecy sul'Serre köze lében összeégett repülőgépe roncsai között találták. A repülőgép a levegőben kigyulladt és az aviatikus is tűzhalált szenvedett.

Római nagykövetség a királynál.

ISCHL aug. 29. Mérey Kajetán quirinai osztrák-magyar nagykövet ma ide érkezett és kihallgatáson volt a királynál. Mérey audenciája külpolitikai kérdésekkel van kapcsolatban.

Letartóztatott panaszos.

BUDAPEST aug. 29. Waechsler Róbert pénzügynök panaszára ma tárgyalták Klason Frigyes bankhivatalnok váltóhamisítási ügyét. A tárgyaláson kiderült, hogy a vádlott Waechsler Róbert és Kaufmann Gyula pénzügynökök rábeszélésére hamisította a váltóra édesatyja nevét. A bíróság a felbujtókat ellen megindította az eljárást és a panaszos minőségben a tárgyaláson megjelent Waechsler letartóztatta.

A német császár állapota.

WILHELMSHÖHE, aug. 29. Vilmos császár állapota csaknem teljesen megjavult. Tegnap délelőtt a császár jó időjárás mellett rövid sétát tett.

Zavargások Olaszországban.

MILANO aug. 29. Tegnap este egy se-reg munkátlan ember zavargást rendezett a városban. A rendőrség csak nagynehezen tudta az anarkistáktól felbujtott esőseléket a rombolásoktól és a fosztogatásoktól vissza tartani.

Az olasz-török béketárgyalások.

RÓMA, aug. 29. A békealkudozások, a melyek egyelőre nem hivatalos jellegűek, nem vezetnek eredményre, de azért úgy az olasz, mint a török megbízottak még Sváje-

ban maradnak. A török delegátusok hallani sem akarnak arról, hogy Törökország elismerje az olasz szuverénitást Lybia fölött. Az olasz külügyminiszterium egyáltalán semmi felvilágosítást nem ad a svájci tárgyalásokról.

Portyázó olasz flotta.

JAFFA, aug. 29. Hat olasz hadihajó Jaffa elé érkezett. Három e hajók közül észak felé folytatta útját, a Francesco Ferruccio, Giuseppe Garibaldi páncélosok, valamint a Coatit védett páncélos horgonyt vetettek a kikötő előtt. A Coatit átkutatta a Leros nevű német Levante-gőzöst.

A török-montenegrói határról.

CETTINJE aug. 29. A török határőrség egyik különítménye tegnap délután 4 órakor sortűzet intézett a kodrani mezőn dolgozó montenegrói földművesekre. A törökök ezzel egyidőben sáncaik mögül heves puskatűzzel támadták meg a trebinjakai határőroket laktanyáit. A lövöldözés néhány órában keresztül folyt.

Montenegró a hatalmakhoz fordul.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 29. Montenegró a hatalmakhoz fordul azzal a kérelemmel, hassanak oda, hogy török csapatok montenegróiakra való lövöldözése által előidézt incidensek megszűnjenek. Hasonló értelemben tett lépést a portánál a montenegrói ügyvivő is, aki különösen annak szükségességét hangoztatta, hogy a határszolgálatot teljesítő csapatok és tisztjeik a nyugodt elemek sorából toboroztassanak.

Felmentett apagyilkos szobrász.

PÁRIS aug. 29. Lefebre Károly szobrászt, aki hónapokkal ezelőtt anyja védelmére agyonlőtte részeges atyját, az esküdt-szék felmentette. A közönség nagy óvációkat rendezett az esküdteknek.

—o—

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

A fiumei magyarság figyelmébe!
Holnaptól kezdve színre kerül

Egy csók története

Eredeti budapesti felvétel, magyar színművészek előadásában. - Világ körutján óriási sikert ért első rendű mestermű. Előadva az összes fővárosi mozi-színházakban.

Magyar darab. — Magyar író műve.

Áruminták kiállítása.

A magyar szent korona országainak gyártmányai. Fiumében, Zichy-rakpart 1 sz. tár. 1912. szept. 1—10-ig. Nyitva délelőtt 8—12-i g; délután 3—7-ig. Belépődíj nincs.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage.

OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üdülőknek igen alkalmas hely.

Francia katonák a lázadók kezében.

PÁRIS aug. 29. Lyaustey tábornok jelenteti, hogy El Hibasban a lázadók fogságába jutott kilenc francia katona sorsáról eddig nem érkezett hír. Valószínű, hogy a lázadók kegyetlen módon kivégezték a franciákat.

Megyilkolt török százados.

KONSTANTINÁPOLY aug. 29. Mitrovicében meggyilkolták Sekil bég ifjútörök századost. Azt hiszik, hogy a gyilkosság bosszúból történt.

Orosz rémregény.

MOSZKVA aug. 29. A rendőrség egy rablóbandát fogott el, amely 18 rablógilykosságot követett el.

Hungaria Pensio

LUSSINGRANDE.

Elegáns, napos lakoszobák; férfi- és hölgy-szalon kert. 2 terrasz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be. Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Igyék naponta 1—2 palack

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél: igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisstöltésű palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapból kimerve minden előkelő étteremben.

BUCCARI egyetlen modern szállója

„JADRAN” szálló

Kitünő étterem s kávéházzal. — Magyar

konyha. — Legjobban ajánlható.

Tulajd. Homolka Károly.

Magyar borok!

Ajánlok kitünő visontai és mátrahegyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjéért 70 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 90 fillérért.

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápary 16.

Le kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

VEGLIA

Hotel „QUARNERO”

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan berendezve. Caffè-Restaurant. Pensió. Nagyon olcsó árak.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégnél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 205.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett **Portorè** Fiume mellett **gyermeknek és felnőtteknek** Modern intézet 100 ágygyal, 2 orvos, villanyvilágítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak, Prospektus.

Kiadó jobb családnál, elegánsan butorozott, szép fekvésű szoba egy vagy két személyre, villanyvilágítás és fürdőszoba használattal, ellátással vagy a nélkül. Cim: Via Gisella 1. bal lépcső III em. 11

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Használt és új butort

veszek és eladok.

Meghívásra házhoz is jövök.

HERSKOVITS S. butorkerekedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Magyar vendéglő

FIUME

Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám Elismert kitünő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!

Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

Butorozott szoba

csakis uri nőnek kiadó. Esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Valscurignei parcellázott telepen 2-3-4 szobás **családi házakat, villákat** és több lakásból álló **emeletes házakat** épít modern kivitelben a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett **eladásra és bérbeadásra.**

A telepen, a melynek kiterjedése circa 170.000 m², **telkek** is eladók. **A telep csatornázással, vízvezetékekkel s villanyvilágítással van ellátva.**

A társaság ipartelepén gyártott **égett mész, zuzott kavics, homok és kölliszt olcsón** kapható.

Értekezni lehet a társaság műszaki irodájában

Via Clotilde 4 szám a.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.

Tulajdonos

Tranquillo de Negri.

Restaurant Pilsen

VELENCE.

Elsőrangú étterem kerthelyiséggel a Szent Márk-tér közvetlen közelében. Német és francia konyha. Német étlapok. Valódi pilseni és müncheni sör.

Ára 30 K.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha **Eclipse** dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani. Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek, Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

Cantridai fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Viilanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér. Olcsó fürdőbérletjegyek.

LUSSINGRANDE egyelet magyar háza

Café - Restaurant Szalay Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Müncheni Hofbräu.

LUSSINPICCOLO

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Café-restaurant a házban saját kezelésben.

Kávé és Tejmérés

Fiume, a Kapucinus templon épületében. - Friss tej és tejtermékek, kívánatra házhoz is szállíthatnak.

Kávé. Csokoládé. Tea. Magyar, német és olasz lapok. Olcsó árak!

Számos pártfogást kér Ljubich Jozefin tulajdonosnő.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék, mely igeu olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssalvval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes lédító hatásu.

Mindenhol kapható! Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

Kitűntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

ÉTTEREM LUSSINGRANDE. NARODNI DOM

Villásreggeli, ebéd vacsora. Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

Egy okos fej minden alkalommal

Dr. OETKER-fele vanillin cukrot a 12 fillér

használ a drága vaniliacsó helyett.

Ez a legjobb fűszer tészta, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglupf, mártásck, tejszin, pudding és torták részére.

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk, császármorzsa stb.

1 csomag a 12 f. pótol 2-3 csövet. Mindenütt kapható millió recepttel. Tészták sütéséhez csak a VALÓDI Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart lapkiadó vállalat”

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavaszi és nyári ujdonságaim megérkeztek,

Mértékutáni megrendelések a legdivatosabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szives pártfogást kér Kalmár János férfiszabó Fiume, Via Ciotta 2 szám.

LOVRANA Pensió Lukács Elsőrendű családi otthon.

„Hungaria“ szálló és étterem Fiume, Viale Deák.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. — Polgári árak. — Kitűnő kiszolgálás — Olcsó havi penzió. — Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. — Szives pártfogást kér PUSNIK F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Klemencsics Károly Telefon 951. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda (Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevé felülvizsgálat és díjkülömbözések visszkérését.

Nyomatott a „Polinnia” nyomdában Fiume.